

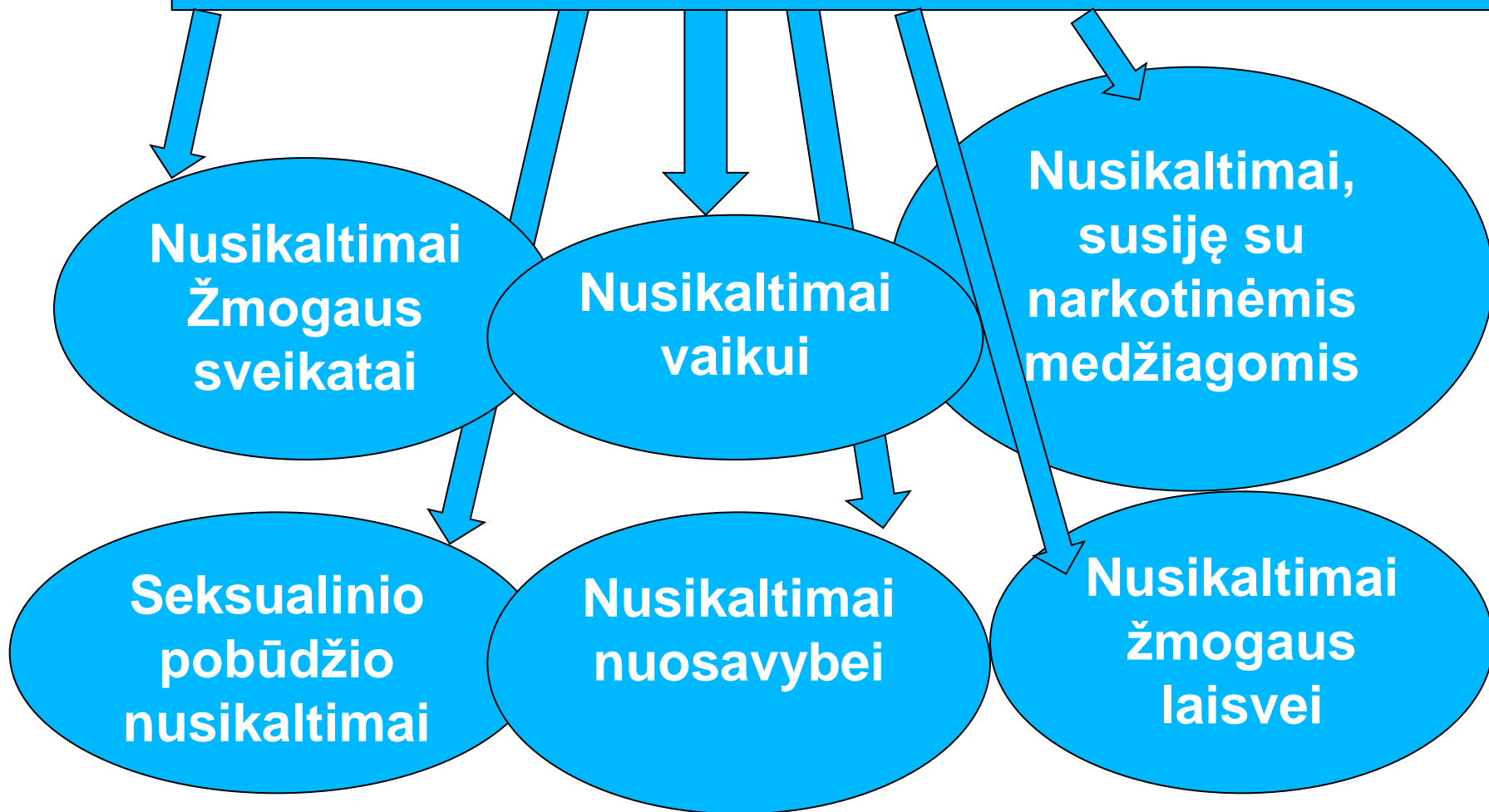
DINGUSIŲ VAIKŲ ATVEJŲ TYRIMAS

DAIVA BRUDNIENĖ
KAUNO APYGARDOS PROKURATŪROS
KAUNO APYLINKĖS PROKURATŪROS
4-ojo SKYRIAUS VYRIAUSIOJI PROKURORĖ

Vilnius 2018-06-22

Be žinios dingusių vaikų ikiteisminių tyrimų sąsajos su nusikalstamomis veikomis

**Svarbu ne tik nustatyti vaiko buvimo vietą ir
gražinti vaiką atstovams ar tėvams.**

**Labai svarbu- tiksliai išsiaiškinti ir nustatyti
jog nebuvo padaryta nusikalstama veika**

Ištrauka iš apklausos protokolo

Pabėgau nes nepatinka globos įstaigoje.

Kur norėjau ten buvau.

Ne tavo reikalas su kuo ir ką veikiau.

Nusikaltimų nepadariau, nenukentėjau.

Nieko daugiau nepasakosiu.

- **Ikiteisminio tyrimo kokybės gerinimas** (Kauno apygardos vyriausiojo prokuroro nurodymas dėl papildomų veiksmų ikiteisminiuose tyrimuose; IT duomenų, vaikų dingimo priežasčių analizė).
- **Teisinis švietimas** (renginiai vaikų tėvams, ugdymo įstaigų atstovams; susitikimai su vaikais, linkusiais nuolat pasišalinti iš globos įstaigų).
- **Glaudus tarpinstitucinis bendradarbiavimas** (periodiniai susitikimai su globos įstaigomis, savivaldybės administracijos atstovais, seniūnais, VTAS, NVO).
- **Pagalbos vaikui užtikrinimas** (nutraukus tyrimą informacijos siuntimas įstaigoms dėl tolimesnio darbo su vaiku, šeima).

Tyrimo kokybė

Išsami vaiko apklausa (būtina apklausti apie dingimo aplinkybes, apie laikotarpį kuomet nebuvo nuolatinėje gyvenamojoje vietoje, vietas kuriose tuo metu buvo, asmenis su kuriais bendravo, lėšas iš kurių pragyveno, priežastis dėl pabėgimo ir kt.)

Dėmesys vaiko būklei (ar nesužalotas, neapsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių medžiagų, atsiradę nauji daiktai, dingę turėti daiktai/drabužiai)

Papildomai veiksmai (apklausos asmenų- pas kuriuos buvo, su kuriais leido laiką, kurie rado, kurie pranešė, kurie paskutiniai matė; telekomunikacijų tinklų duomenų analizė)

Priežastys, trukdančios gauti tikslus duomenis kiek vaikų nukentėjo „STOKHOLMO SINDROMAS“

- Dingę vaikai nesijaučia aukomis arba susitapatina su savo išnaudotojais.
- Kaltina patys save.
- Jaučia psichologinę priklausomybę išnaudotojui.

**PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKŲ NUSTATYMO,
IKITEISMINIO TYRIMO IR
TARPINSTITUCINIO
BENDRADARBIAVIMO REKOMENDACIJOS**

*Patvirtinta Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro,
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos
Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro*

2015 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. I-327/IV-1015/A1-758

RIZIKOS VEIKSNIAI

VAIKUI TAPTI PREKYBOS ŽMONĖMIS AUKA

- nelanko mokyklos, blogi mokymosi rezultatai, neturi jokios profesijos;
- pabėgęs iš namų arba po pabėgimo negali paaiškinti, kur buvo, neturi pastovios gyvenamosios vietos;
- gyvena skurdžioje gyvenamojoje aplinkoje arba yra iš vaikų globos institucijos;
- turi psichinės ir (ar) fizinės sveikatos problemų (vystymosi, valgymo sutrikimų, traumų)
- anksčiau patyrė smurtą ar seksualinę prievartą;
- serga lytiškai plintančiomis ligomis, ankstyvi lytiniai santykiai, neplanuotas nėštumas;
- yra priklausomas nuo alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų;
- žaloja save, bandė žudytis;
- yra įtrauktas į veiklą, kuri nesiderina su vaiko amžiumi, lankosi pilnamečiams skirtose vietose (pvz., naktiniuose klubuose, baruose ir pan.);
- turi brangių daiktų ar turto (telefoną, pinigų ir kt.), bet negali paaiškinti, kur juos įsigijo;
- Priklauso gatvės vaikų grupei, kurios veiklą kontroliuoja suaugęs asmuo;
- turi skolų, ypač verbuotojui;
- nemoka užsienio kalbos arba šalies, į kurią ruošiasi vykti, kalbos;

Kitų institucijų darbas su vaiku

**2011 m. sausio 27 d. Generalinės prokuratūros,
Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Vaiko
teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos
bendradarbiavimo susitarimas**

Pagal trišalį susitarimą privalome pateikti apie ikiteisminius tyrimus tik tiek duomenų, kiek reikalinga Vaiko teisių apsaugos skyrių funkcijoms vykdyti.

Informuojame apie pradėtus ikiteisminius tyrimus, priimtus procesinius sprendimus, būtiną pagalbą šeimai ir vaikui.

„Bendruomeniniai šeimos namai. Kompleksinės paslaugos šeimai“.

Projektu siekiama įgalinti Kauno miesto šeimas spręsti iškilusius sunkumus suteikiant jiems kompleksinę psichologinę, psichoterapinę, socialinę pagalbą; taip pat vykdyti šeimos krizių prevenciją organizuojant šeimos įgūdžių ugdymo mokymus.

Projekto veiklas vykdo VšĮ Psichologinės paramos ir konsultavimo centras; VšĮ „A/C Patria“; Asociacija Kauno apskrities moterų krizių centras; VšĮ „Moters pagalba moteriai“; Motinos ir vaiko labdaros/paramos fondas „Aušta“; VšĮ Kauno apskrities vyrų krizių centras; labdaros/paramos fondas „Algojimas“; religinė bendrija Kauno arkivyskupijos šeimos centras.

Poveikio priemonės asmenims, priėmusiems pabėgusį vaiką

LR ANK 75 straipsnio 2 d. Melagingos informacijos suteikimas, kliudymas nustatyti vaiko globą (rūpybą) ir informacijos nepranešimas

Nepranešimas savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui, policijai, prokuratūrai ar vaiko atstovams pagal įstatymą apie pasišalinusio iš globos įstaigos, socializacijos centro ar pabėgusio iš šeimos vaiko buvimo vietą užtraukia įspėjimą arba baudą nuo trisdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.

Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention
**„Missing and Abducted Children: A Law- Enforcement
Guide to Case Investigation and Program Management“**

Nepilnamečių justicijos ir nusikalstamumo prevencijos
biuro išleistas leidinys, vadovas teisėsaugai apie
dingusius ir pagrobtus vaikus.

Tai kompleksinė, visapusiška informacija apie
dingusius vaikus ir tokių bylų tyrimą, taktiką,
metodus, tvarką, procedūras, priemones.

Aiškiai išdėstyti tyrimo etapai, rizikų nustatymai, funkcijų paskirstymas,
tarpinstitucinis bendradarbiavimas.

**Missing
and
Abducted
Children:**

**A Law-Enforcement
Guide to Case Investigation
and Program Management**

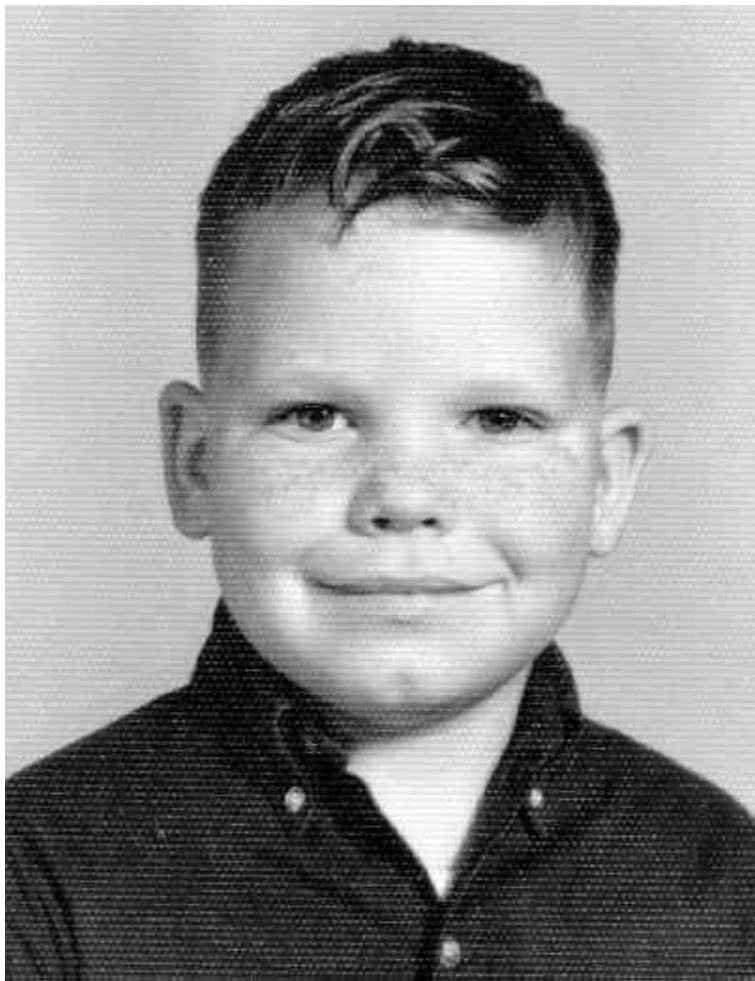

Nesaugioje zonoje esantis vaikas teritorijos atžvilgiu:

- **Kūdikio saugi zona**-lovelėje, pas tėvus, vaikštyneje, vežimėlyje- jeigu kūdikio ten nėra jis nesaugioje zonoje,
- **Mokyklinio amžiaus vaiko saugi zona** –mokykla, kaimynystė, maršrutas tarp mokyklos ir namų.

AGE-PROGRES“ programa- kaip gali atrodyti dingęs vaikas praėjus ilgesniam laikui

DĚKOJU UŽ DĚMES!